

ÚTOKY Z TRÁVY...

Kliešte prenášajú vírus, ktorý môže, a nielen turistom či ľuďom, ktorí trávia svoj čas v prírode, spôsobiť vážne zdravotné problémy. Ako sa proti nim brániť? Kedy sa ich obávať?

Kliešte začínajú byť aktívne pri teplotách nad 7° C. **Ich sezóna teda trvá od skorej jari až do neskorej jesene.** Uhryznutie kliešťom necítite, pretože jeho sliny pôsobia ako anestetikum. Zabraňujú krvácaniu a uvoľňujú tkanivo.

Nakaziť sa môžete pri rekreačných aktivitách v prírode, a to aj vo vyšších nadmorských výškach, ale aj pri prechádzke v mestskom parku, jednoducho všade tam, **kde je tráva vyššia ako 20 centimetrov.** Podľa štatistík sa **až 90% nakazených ľudí venovalo v čase kontaktu s kliešťom záhradkárčeniu alebo turistike.**

Do organizmu sa vírus kliešťovej encefalitídy dostane slinami kliešťa za niekoľko minút. Najskôr vnikne do buniek v okolí miesta prisatia, a krátko na to do uzlín, kde sa rozmnoží a putuje ďalej do tela. **Najväčšie následky má v mozgu.** Choroba najskôr pripomína ľahkú chrípku s typickými prejavmi, ako bolesti hlavy, únava, horúčka, nevoľnosť, bolesti svalov a kĺbov. Potom zvyčajne nasleduje týždeň až dva týždne bez príznakov a niektorí pacienti sa dokonca úplne uzdravia.

V druhej fáze nastupujú silné bolesti hlavy sprevádzané horúčkou a triaškou. Postihnutý človek je svetloplachý, zvracia, pri poškodení nervového systému dochádza k stuhnutosti svalov na šiji, závratom, nervovej obrne, poruchám spánku a pamäti. **Ak vírus napadne aj mozgové tkanivo, hrozia aj trvalé následky,** ako obrna horných končatín, chronické bolesti hlavy, poruchy koncentrácie a depresia. Vo výnimočných prípadoch dokonca aj smrť.

Jedinou spoľahlivou ochranou proti kliešťovej encefalitíde je očkovanie. Je možné počas celého roka, líši sa iba interval medzi prvou a druhou dávkou, ktorý sa v lete skraca na 2 týždne, kým v zime sú to 1 až 3 mesiace. Takmer sto percentná ochrana nastupuje 14 dní po druhej dávke. Po tretej dávke ochrana trvá 3 až päť rokov.

Kedy sú kliešte nebezpečné?

Infikovaný kliešť prenáša nákazu aj na väčšie živočíchy, napríklad na ovce, kozy. Takže človek sa môže nakaziť aj požitím nepasterizovaného mlieka. **Dospelý kliešť sa pohybuje vo výške do jedného metra nad zemou, najmä v tráve, kríkoch, na brehoch riek a vodných plôch.** Nákaza nastáva okamžite. V samotných hryzadlách kliešťa sa nákaza nenachádza. Ak hryzadlá kliešťa ostanú po vybratí v koži, organizmus sa s nimi spravidla vysporiada ako napríklad s trieskou.

Ako odstrániť prisatého kliešťa?

Kedysi platilo, že prisatého kliešťa treba udusiť. Odporúčal sa olej, krém, alebo mydlo. Otáčavým pohybom potom bolo treba kliešťa vybrať. Najnovšie poznatky však ukázali, že **udusený kliešť vyvrhne do miesta prisatia obsah tráviaceho traktu,** a ak je nakazený, dostanú sa do krvi ďalšie vírusy. **Kliešťa preto treba odstraňovať pinzetou kývavými pohybmi. Po odstránení je nevyhnutné miesto ihneď starostlivo vydezinfikovať.**

Prajeme príjemný a bezpečný pobyt na horách.